

Tiivistelmä aikaisemmasta Kuittila-Korvilansuon osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (2.2.2024) annetuista lausunnoista ja mielipiteistä

Tässä raportissa on esitetty annettujen lausuntojen ja mielipiteiden kaavoitukseen vaikuttava sisältö. Palautteista on poistettu mahdollinen OAS:aa referoiva osuus sekä henkilötiedot ja muut palautteen antajan yksilöivät tiedot.

Vastineet annettuun palautteeseen laaditaan kaavan valmisteluvaiheessa.

Kuittila-Korvilansuon osayleiskaavan vireilletulosta kuulutettiin 27.3.2024 ja aikaisempi OAS (päivätty 2.2.2024) oli nähtävillä 27.3-26.4.2024. Myös 13.3.-26.3.2024 jätetyt mielipiteet huomioitiin. Lisäksi huomioitiin Ilomantsin kunnan hallituksen lausunto 26.2.2024 § 33.

2.2.2024 päivättyyn OASiin annettiin kirjallisena 5 mielipidettä ja 7 lausuntoa.

Sisällys

1	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, 15.4.2024	2
2	Pohjois-Savon ELY-keskus, 26.4.2024.....	2
3	Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, 24.4.2024	2
4	GTK, 12.4.2024.....	3
5	Ilomantsin Luonnonystävät ry, 22.4.2024.....	3
6	Lehtovaaran kyläyhdistys, 17.4.2024	4
7	Ilomantsin kunnanhallitus, 26.2.2024 (§ 33)	4
1	Yksityishenkilö, 25.4.2024	5
2	Yksityishenkilö, 21.4.2024	5
3	Yksityishenkilö, x.x.2024	6
4	2 yksityishenkilöä, 23.4.2024.....	8
5	Yksityishenkilö, 26.4.2024	9

Lausunnot

Sisältö	Vastine
1 Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, 15.4.2024	
<p>Maakuntakaavatilanne on käsitelty OAS:ssa kattavasti, joskin sitä voisi tarkentaa koko kaava-aluetta koskevien suunnittelumääräysten osalta. Maakuntaliitto toteaa myös, että maakuntakaavaan merkityt ohjeelliset ulkoilureitit käsittävät osayleiskaava-alueella jo olemassa olevat ja vakiintuneet Susitaipaleen ja Pogostan kierroksen reitit. Reitit ovat Ilomantsin ja koko maakunnan luontomatkailun näkökulmasta keskeisiä ja tärkeitä reittejä, jotka ovat tärkeitä huomioida alueen suunnittelussa. Reittimerkintä on maakuntakaavassa ohjeellinen ja jos kaavahankkeen yhteydessä nykyisiä linjauksia muutetaan, on tärkeää huolehtia, että yhteydet kuitenkin säilyvät.</p> <p>Osayleiskaavatyössä laaditaan OAS:n mukaan kattavasti selvityksiä ja tutkitaan kaavahankkeen vaikutukset. Yhdessä YVA:n kanssa, niistä saadaan kattavasti tietoa kaivoshankkeen ja kaavahankkeen ratkaisujen ja vaikutusten arvioinnin tueksi. Lisäksi osayleiskaava-alueelle sijoittuvien turvetuotannon kannalta tärkeiden alueiden osalta olisi hyvä nostaa osalliseksi myös Neova Oy, jolla voi olla näkemyksiä kyseisiin alueisiin.</p>	
2 Pohjois-Savon ELY-keskus, 26.4.2024	
ELY-keskuksella ei ole tässä vaiheessa huomautettavaa osayleiskaavan OAS:iin.	
3 Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, 24.4.2024	
<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa luvataan, että kaava-alueelle toteutetaan kaivoshanketta varten YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, jota varten tehdään selvityksiä vuonna 2024. Kaavahankkeessa tullaan hyödyntämään YVA-menettelyn yhteydessä tehtäviä selvityksiä ja niiden tuloksia. Laadittavia selvityksiä ovat mm. eri luontoselvitykset, maisemaselvitys sekä arkeologinen selvitys. Museo pitää lähtökohtaa pääpiirteittäin hyvänä ja ottaa tarkemmin kantaa hankkeen vaikutuksista kulttuuriympäristöön, kun selvitysten tulokset ovat saatavilla.</p> <p>Jotta hankkeen vaikutuksia kulttuuriympäristöön voidaan arvioida riittävästi, tulee suunnittelualueen rakennusperintö myös selvittää. Museo ehdottaa, että rakennetun kulttuuriympäristön selvitys ulotetaan 1950-luvulla valmistuneisiin ja sitä vanhempiin kohteisiin. Selvityksessä tulee esittää kohteiden sijainti, valmistumisvuosi, historiatietoja sekä muutama ajantasainen valokuva.</p> <p>Arkeologisen selvityksen osalta on oleellisen tärkeää, että kaikki arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet tarkastetaan maastossa. Kaavoitusta koskevalla alueella sijaitsee useita muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joita ovat muun muassa tunnuksella 1000051173 Museoviraston ylläpitämään muinaisjäänösrekisteriin kirjattu Purolan tervahautakohde ja tunnuksella 1000051170 kirjattu Pynperseenaho 1 sekä tunnuksella 1000051172 kirjattu Pynperseenaho 2 hiilimiiluja tai tervahautoja sisältävät kohteet. Lisäksi alueelta on tiedossa yksi mahdollinen muinaisjäänös, tunnuksella 1000050857 kirjattu Muurin-suon mahdollinen maarakenne. Suurinta osaa alueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ei ole tarkastettu maastossa ja kohteet on viety muinaisjäänösrekisteriin ainoastaan karttatarkastelun perusteella.</p> <p>Selvityksen tulee tunnettujen kohteiden lisäksi kattaa myös mahdolliset muinaisjäänökset, löytöpaikat sekä muut kiinteisiin muinaisjäänöksiin viittaavat indikaattorit. Lisäksi myös muinaisjäänösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden kannalta potentiaaliset maastonkohdat on tarkastettava uusien, entuudestaan</p>	

Sisältö	Vastine
<p>tuntemattomien kohteiden paikantamiseksi. Kaavoitusta koskevan alueen osalta potentiaalisia uusia kohteita ovat esimerkiksi historiallisen ajan elinkeinohistorialliset jäännökset, asuinpaikat ja toisen maailmansodan puolustusvarustukset.</p> <p>Inventointihanketta varten valittu konsultti laatii tutkimustuloksista Pohjois-Karjalan alueelliseen vastuumuseoon sekä Museovirastolle toimitettavan raportin. Raportin kattavuutta arvioi Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo.</p>	
<p>4 GTK, 12.4.2024</p>	
<p>GTK ei lausu asiasta.</p>	
<p>5 Ilomantsin Luonnonystävät ry, 22.4.2024</p>	
<p>Karjalan kultalinjalle, joka käsittää myös Kuittilan-Korvilansuon alueen, on tehty ympäristövaikutusten arviointiselostus v. 2013. Selostusta varten on laadittu useita selvityksiä. Yhtä aikaa po. kaavaprosessin aikana Endomines Oy laatii YVA-selostuksen, jonka selvityksiä hyödynnetään myös kaavaprosessissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että vuoden 2013 selvityksiä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Lausunnon laatijat toteavat, että selvitysten laatimisesta on kulunut jo 11 vuotta ja vaativat, että kaikki tarvittavat selvitykset on laadittava uudelleen. Suomen lajien uhanalaisuus on arvioitu viimeksi vuonna 2019, ja elinympäristöjen uhanalaisuuden viimeisin arvio on tehty vuonna 2018.</p> <p>Kaava-alueella on tehtävä kattavat luontoselvitykset. Luontoarvojen selvityksessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metsälakikohteisiin ja uhanalaisiin luontotyypeihin. Alueelta on selvitettävä suotyypit ja uhanalaisten lajien esiintymät. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten lisäksi alueen soilta on laadittava korento- ja perhosselvitykset.</p> <p>Kaivoshankkeen vaikutukset ulottuvat nyt esitetyn kaava-alueen ulkopuolelle, joten vesistövaikutusten osalta on kaavaa laadittaessa tiedettävä, mihin vesistöihin suunnitellun kaivostoiminnan aiheuttamat jätevedet ohjataan. Vesistövaikutusten alaisien vesien osalta on tehtävä kalastus selvitykset.</p> <p>Kuittilan alueella maaperässä on suhteellisen korkea arseenipitoisuus. Arseeni on terveydelle haitallinen, syöpää aiheuttava raskasmetalli. Myös muiden metallien kuten alumiinin pitoisuudet maaperässä on selvitettävä. On selvitettävä, missä määrin haitallisia metalleja liukenee louhinnan myötä vesistöihin sekä pohjaveteen ja samalla kaivoihin. Sivukivien läjitysalueiden suotovesien vaikutukset maaperään ja vesistöihin on selvitettävä.</p> <p>Metsähallitus on laatinut kaava-alueella sijaitsevalle valtionmaalle alue-ekologisen suunnitelman, jonka liitteenä olevaan ae-karttaan on merkitty mm. taloudellisen toiminnan ulkopuolelle jätettävät arvokkaat luontokohteet, jotka on syytä säilyttää myös jatkossa. Tämä suunnitelma on otettava huomioon kaavaa laadittaessa.</p> <p>Kaava-alueen poikki kulkee retkeilyreitti Susitaival, jota ei ole mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Kaivostoiminnan vaikutukset retkeilyyn ja yleisesti luonnon virkistyskäyttöön on selvitettävä. Vaikutukset myös luonto- ja kulttuurimatkailuun ja niiden kehittämiseen tulee selvittää.</p> <p>Myös hankkeen taloudelliset vaikutukset on syytä selvittää. On selvitettävä mikä vaikutus kaivoshankkeella on asuinrakennusten, tonttien ja kesämökkien myyntiin ja hintatasoon.</p> <p>Kaava-alueella on Pohjois-Karjalan maankuntakaavassa turvetuotantoalueeksi osoitettu Muurinsuo. Selvityksissä on otettava huomioon kaivostoiminnan ja mahdollisen turvetuotannon yhteisvaikutukset.</p>	

Sisältö	Vastine
<p>Vaikutusten arvioimisessa on tärkeää huomioida koko Endomines Oy:n toiminta-alueella olevat nykyiset louhokset ja toiminnot sekä olemassa olevat Endomines Oy:n suunnitelmat, jotta saadaan parempi kokonaiskuva kaivostoiminnan ympäristövaikutuksista.</p> <p>Ilomantsin kunta toteaa vuonna 2023 päivitettyssä strategiassa näin: "Hyödynnämme luonnonvaroja mahdollisimman kestävästi ja elämme tasapainossa ympäristön kanssa." Vuonna 2020 laaditussa elinvoimaohjelmassa kunta linjaa näin: "Hyödynnämme luonnonvaroja ja elämme tasapainossa ympäristön kanssa." Elinvoimaohjelmassa vahvuuksina mainitaan mm. luonnon tasapainoinen hyödyntäminen ja suojele. Mahdollisuutena nähdään mm. luonto- ja kulttuurimatkailun kasvava arvostus. Nämä Ilomantsin kunnan omat strategiset linjaukset on syytä ottaa huomioon yleisesti maankäytön suunnittelussa ja po. kaavahankkeessa.</p> <p>Yleisesti ottaen lausunnon laatijat huomauttavat, että olisi ollut järkevämpää laatia kaava laajemmalle alueelle ja samalla huomioida myös muut elinkeinot kuin kaivostoiminta, mukaan lukien paikallisen väestön perinteiset nautinto-oikeudet, virkistyskäyttöjä elinympäristön laatu sekä kulttuuriperintö. Ei myöskään ole järkevää, että kaavoitusta tehdään kaivostoiminnan sijoittumisen mukaan eikä kokonaisvaltaisena kunnan maankäytön suunnitteluna.</p>	
6 Lehtovaaran kyläyhdistys, 17.4.2024	
<p>Lehtovaaran kyläyhdistys jakaa samat huolet joita ovat tuoneet ilmi mm. Ilomantsin Luonnonystävät ry. ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri lausunnoissaan koskien ko. osayleiskaavaa.</p> <p>Lehtovaaran kyläyhdistys esittää lisäksi huomioitavan turvaetäisyydet asutukseen, 500–1000 m.</p>	
7 Ilomantsin kunnanhallitus, 26.2.2024 (§ 33)	
<p>Suunnitelma antaa selkeän kuvan kaavaprosessista ja sen tavoitteista sekä siitä, miten prosessin osalliset pääsevät ottamaan kantaa kaavan valmisteluun ja vaikutusten arviointiin. Kunta pitää hyvänä sitä, että yleisötilaisuuksiin on läsnäolon lisäksi vaihtoehtoinen mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä.</p> <p>Laadittava osayleiskaava tulee käsittämään maa-alueena suuren alueen, joten kaavan vaikutusten arviointiin on panostettava erityisen paljon. Sekä kaavan myönteiset että kielteiset vaikutukset on arvioitava laajasti ja ne on tuotava selkeästi esille.</p>	

Mielipiteet

Sisältö	Vastine
<p>1 Yksityishenkilö, 25.4.2024</p> <p>Asun omistamassani talossa [osoite poistettu]. Olemme viihtyneet paikassa jo parikymmentä vuotta luonnon rauhassa. Lapseni viettävät paljon aikaa täällä marjastaen, metsästäen sekä erästellän. Alkuperäinen syy muuttoon tänne oli juurikin luonnon rauha ja turvallinen ympäristö. Pihapiirissä viihtyy myös lepakot, lumikko, ketut ja sammakoita. Suurpedoista ilves, ahma ja karhu myös havaintoja/jälkiä joka vuosi.</p> <p>Veden saamme lähteestä joka on 100 metrin päässä talosta. Tottakai tämä kaivoksen tulo meitä harmittaa koska tulee niin lähelle kotiamme.</p> <p>Endomines järjesti kuulemistilaisuuden tässä vähän aiemmin johon osallistuin teamsin kautta. Vuorovaikutus ei toiminut teamsin kautta lainkaan koska en saanut puheenvuoroa vaikka pyysin eli tämä oli hyvin yksipuolista.</p> <p>Sittemmin Endomines järjesti tilaisuuden Lehtovaaran kylätalolla missä saikin esittää kysymyksiä. Ihmettelin ja kysyinkin miksi ei ole kunnanvaltuuston jäseniä paikalla koska heidän päättävät kaavoituksesta. Vastaus oli ettei heitä ole kutsuttu paikalle.</p> <p>Mahdollinen avolouhos tulee käsittääkseni lähimmäksi meidän taloa. Ihmettelin myöskin että palautteen antamisen määräaika piteni (syy oli kuulemma se kun kunta ei ollut osannut ilmoittaa asiaa oikein joten määräaika vastaamiseen piteni).</p> <p>Alustavia keskusteluja olen käynyt Endominesin kanssa osaltani jos lähtö kodista tulee, mutta kukapa kodistaan luopuisi ja millä hintaa. Asuntojen ja tonttien arvot laskevat alueella. Mielestäni mikään ei kuitenkaan korvaa sitä luontoarvoa joka Ilo-mantsilaisilla on, eläimet luontoja matkailu.</p> <p>Mielestäni valtuuston jäsenten pitäisi olla hyvin ajan tasalla kaavoitusasiasta ennen kuin päättävät sekä kuulla alueen asukkaita. Mikäli tänne tulee avolouhos toimintaa ei alueen luonnon tasapaino tule palautumaan koskaan ennalleen, toivon että valtuuston jäsenet ennen päätöstään kuuntelevat todella tarkkaan asukkaiden mielipiteitä, ilomantsin luonnonystäviä ja perehtyvät asiaan tarkasti ennen kuin painetaan "juu tai ei nappia". En pistäisi pahakseni mikäli valtuuston jäsenet kävisivät itse paikan päällä tutustumassa kaavoitusalueeseen mikä kätkee sisälleen omanosansa kuvankauniista ja ainutlaatuisesta suomen luonnosta.</p>	
<p>2 Yksityishenkilö, 21.4.2024</p> <p>Suunnitteilla olevalla Kuittila-Korvilansuo kaavalla on suuret vaikutukset Lehtovaaran kylän ja sitä ympäröivän alueen asukkaille ja luonnon virkistys- sekä hyötykäytölle.</p> <p>Kaavasta päätettäessä virkamiesten ja politiikkojen tulee ottaa vakavasti huomioon seuraavat asiat:</p> <p>Toteutuessaan kaivostoiminta tulee aiheuttamaan kohtuutonta haittaa asukkaille, joiden elinpiirin läheisyyteen kaivostoimintaa ja peräti avolouhoksia on tulossa.</p> <p>Haitat:</p> <ul style="list-style-type: none">-melu, todetusti melu kantautuu useiden kilometrien päähän-tärinä, josta voi seurata mm. rakenteiden vaurioita-pöly, sopivalla tuulella pieneksi murskatun kiviaineksen on todettu leviävän jopa usean kilometrin päähän	

Sisältö	Vastine
<p>-valumavedet, happamoitumisella on iso vaikutus alapuolisiin vesistöihin, pohjavesiin ja sitä myöten kaivoihin. Mihin haitallisten vesien oletetaan kulkeutuvan?</p> <p>-liikenne, onko teiden kestävyyttä mietitty, onko turvallisuusnäkökulmaa huomioitu?</p> <p>-alueella on todennetusti raskasmetalleja, mm. syöpää aiheuttavaa arseenia</p> <p>Edellisten lisäksi ihmettelen, että millainen on Ilomantsi esim. kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Jos avolouhoksia perustetaan useiden vuosien ajan, millainen vaikutus näillä on kunnan imagoon. Tällä hetkellä Ilomantsi näyttäytyy vielä valtakunnallisestikin elinympäristönä, johon ihmiset haluavat muuttaa erityisesti luontoarvojen vuoksi.</p> <p>Avolouhokset vaikuttavat asukkaiden perinteisiin nautintaoikeuksiin, aiheuttavat isoja maisemahaittoja, kiinteistöt menettävät arvonsa (kuka haluaa ostaa asumuksen kaivoksen lähipiiristä).</p> <p>Toivottavasti mietitte, että tuoko kaivostoiminta riittävästi hyvää ottaen huomioon sen, mitä menetetään. Onko esim. työllisyysvaikutus pitkällä tähtäimellä sittenkään merkittävä kunnan kannalta? Kaavasta päätettäessä on huomioitava alueella asuvat kuntalaiset ja heidän mielipiteensä sekä elinolonsa.</p> <p>Ilomantsissa vapaa-aikaani viettävänä olen todella huolestunut.</p>	
3 Yksityishenkilö, x.x.2024	
<p>Ympäristöministeriön (2023) mukaan kestävä kehitys tarkoittaa maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa yhteiskunnallista muutosta, jonka tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Kestävässä kehityksessä ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Lisäksi biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien toimivuuden säilyttäminen sekä ihmisen toiminnan sopeuttaminen luonnon kestävyyskykyyn. Taloudellisella kestävyydellä viitataan tasapainoiseen kasvuun, joka ei perustu pitkällä aikavälillä velkaantumiseen tai varantojen hävittämiseen, kun taas sosiaalisella ja kulttuurisella kestävyydellä tarkoitetaan hyvinvoinnin edellytysten siirtymisen turvaamista sukupolvelta toiselle. (Ympäristöministeriö, 2023.)</p> <p>Olen huolissani Ilomantsin kunnan alueella olevan Endomines kaivostoiminnan laajentumisesta. Nyt Pampalon "malmin" loputtua he ovat jatkamassa kaivostoimintaa Ilomantsin Hattuvaaran kylälle. Hattuvaara kylämaisema on maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kohdeluettelossa, joka on hyväksytty Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:ssä vuonna 2020.</p> <p>Samoin rakennusperintölailla ja asetuksella suojeltu kohde on Ilomantsin Hoskon kämppekartano. Lisäksi kirkkolaeilla suojeltu kohde on Hattuvaaran tsasouna. Endomines suunnitelmissa on jatkaa Kuittilan- Korvelansuon alueelle. Osa Hattuvaaran asukkaista on jo väistynyt ja lähtenyt pois (kaivovedet ovat pilaantuneet), vaikka sitä ei pystytäkään näyttämään toteen. Naarvassa pelätään kaivosyhtiön suunnitelmia ja ihan oikeutetusti.</p> <p>Muutamia huomioita kaivostoimintaan liittyen. Kaivosalueella on todettu maaperässä olevan paljon arseenia, joka on syöpää aiheuttavaa mineraalia ja se ei pysähdy, vaan ohuet hiukkaset lentävät ilmavirtojen mukana esim. marjoihin, sieniin ja heiniin, jota eläimet syövät, entäpä luonnon monimuotoisuuden katoaminen. Alueella asuu ihmisiä, jotka saavat osan elannostaan omaan tarkoitukseensa sienistä ja marjoista ja ehkä vähän myyntiinkin ja nyt tämäkin on uhattuna. Vähäinen luonnosta saatu apu ruuan hankkimisessa auttaa talouden pysymisessä tasapainossa.</p>	

Sisältö	Vastine
<p>Puhumattakaan ennaltaehkäisevänä terveydenhoitona, marjat ovat mitä parhaita ravintoa. Miten sitten eläimet, jos syövät heinikon mukana tätä myrkyä vaikuttaa heidän maidontuotantonsa ja lihaan? Vai eikö siellä ole enää karjataloutta? Suomen hallitus puhuu kotimaisen ruuan tuottamisen puolesta, mutta näyttää siltä, että paikallisesti tämä on joillakin alueilla kyseenalaista.</p> <p>Perustuslain 20§ mukaan "julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön ja mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon". Toteutuuko tämä pykälä, jos kaivosalue tulee lähelle asumuksia.</p> <p>Ilomantsia mainostetaan matkailun kannalta loistavaksi alueeksi ja siellä onkin mm. susitaival, jota pitkin kulkee vuosittain paljon patikoijia sekä itseään hoitavia ihmisiä. Nyt kaivosalue menee osittain yli susitaipaleen ja rikkoo myös matkailijoiden ja paikallisten ihmisten susitaipaleen käytön.</p> <p>Ja mitä tämä tekee Ilomantsin maineelle luontomatkailu kuntana? Alueella on kauniita vaaramaisemia ja taukotupia ja vuokrattavia mökkejä ja nyt nämä kaikki ovat vaarassa. Ilomantsissa tehdään paljon arvokasta työtä matkailun eteen ja myös siksi, että Ilomantsi säilyisi edelleen luontomatkailun paikkakuntana. Matkamessut ovat kuuluisia siitä, että Ilomantsissa on hyvät ulkoilumahdollisuudet ja puhdas luonto. Kuinka käy tämän palvelun, jos kaivosalueet tuhoavat osan siitä maisemasta ja ulkoilualueista.</p> <p>Paikallisten ihmisten on vaikeaa vastustaa kaivosyhtiön toimintaa, kuvitellaan myös, että se tuo tuloja Ilomantsiin ja sinne muuttaa muualta perheitä (kuten jotkut kaivosyhtiön "herrat" ovat sanoneet. Tämäkin ajattelu on mutua tuntumaa ja ei kovin todennäköistä. Suurin osa työntekijöistä on muualta ja vievät siis veroeurot muualle. Kullan louhiminen ei ainakaan paikallisia ihmisiä vaurastuta, päin vastoin.</p> <p>Mikä on sitten Ilomantsin tulevaisuus? Lyhyellä tähtäimellä useat joutuvat jättämään kotinsa, ja tästähän on uutisoitu jo muutamassa lehdessä. Perheet muuttavat pois alueelta melun ja myrkyllisen pölyn takia. Ketä jää? Vanhuksia, jotka eivät voi lähteä pois, sillä he eivät voi aloittaa elämäänsä muualla.</p> <p>"Jokaisella on vastuu ympäristöstä ja lain tavoitteena on hyvän elinympäristön ja kestävä kehityksen edistäminen". Paikallislehden uutisointi asioiden esilletulosta on vähäistä ja kunnan sivuilla on vain numeroita, jonka mukaan pitäisi tietää mitä kunnassa tapahtuu. Eikä tämä ole ainoa murhe, turvesuota yritetään avata Patriikkaan lähelle asutusta. Suo kuitenkin ennallistaa itsensä, mutta avokaivoksen jälkeen ei juuri jää mitään muuta kuin louhikkoa ja elinkelvotonta jälkeä ja myrkyä metsiin ja vesistöihin, jotka hiljalleen valuvat ja vapautuvat ympäristöön.</p> <p>Tänä aikana, kun Venäjä uhkaa rajan takana ja Endomines paikallisesti, asukkaat ovat vaikeassa tilanteessa. Entä jos kaivosalue sijoittuu niin kuin on suunniteltu ja asukkaat muuttavat pois, niin Venäjällä on hyvä tilanne tulla rajan yli. Tiestö on valmiiksi laitettu eikä asukkaita lähimainkaan. Olen seurannut, että hallituksen tavoitteena on pitää Itä-Suomi asuttuna ja todella toivon, että niin on. Kuitenkin tämä kaivostoiminta autioittaa useita kyliä ja sitä kautta vaarantaa myös turvallisuuden, ainakin Ilomantsin alueella. Myös tuleva rekkaralli on yksi turvallisuuteen vaikuttava tekijä, joka täytyy ottaa huomioon.</p> <p>Jos kaivostoimintaa todella aiotaan aloittaa, niin mielestäni asumisalueen raja on tehtävä riittävän kauas asumuksista, vähintään 1000 m päähän. Tällä voidaan edes hiukan välttää sitä melua ja jyskettä joka kaivamisesta aiheutuu. Myrkyt leviävät ilmavirtojen mukana eli siihen ei juurikaan ole mahdollisuutta vaikuttaa. Uuden kaivoslain mukaan muutoksen pitäisi vaikuttaa kaivosten ympäristöturvallisuuteen ja lisätä kuntalaisten ja maanomistajien oikeuksia. Miten tämä toteutuu Ilomantsissa.</p>	

Sisältö	Vastine
Kuka meistä haluaa avokaivoksen oman kotinsa pihapiiriin? Luulenpa, että ei monikaan.	
4 2 yksityishenkilöä, 23.4.2024	
<p>Olemme erittäin huolestuneita Endominex Oy:n uudesta kaivoshankkeesta. Aluehan on laaja ja mm. (Muurinsuo, kaivospiiri Muuri) kaikkine toimintoineen käsittää myös Korentovaaran kylän joka on kaavahakemuksessa.</p> <p>Alueelle merkattu kaivospiiri ja koelouhos on talostamme vain n. 600 metrin päässä. Yllätys ja järkytys oli melkoinen kun tietoomme tuli nämä vireilläolevat suunnitelmat. Vaikka periaatteessa emme olisikaan vastaan luonnonvarojen hyödyntämistä niin järki kaikessa. Ei tällä toiminnalla saa vaarantaa ihmisten terveyttä ja hyvinvointia ja tarkoitamme tällä myös henkistä hyvinvointia. Henkiseen hyvinvointiinhan vaikuttaa myös turvallisuuden kokeminen. Tällaisessa tilanteessa tuskin kukaan voi tuntea oloaan turvalliseksi. Uudessa kaivoslaissahan tuodaan huomioitavaksi myös Yksityiselämän ja kotirauhan suoja, samoin kuin Omaisuuden suoja. Jos kaivostoimintaa ulotetaan näin lähelle ihmisten elinpiiriä, rikotaan molempia varmasti ja jopa räikeästi. Kiinteistöjen arvo laskee ja samoin vakuuksien. MRL tuo rajoituksia rakennusoikeuksiin jne. Kiinteistölle mahdollisesti tulevat kongreettiset vauriot johtuen mm. räjäytyksistä joita ei mikään vakuutus tule korvaamaan ja mikäli entiset esille nostetut tapaukset huomioidaan niin ei korvaa myöskään vahingonaiheuttajaa.</p> <p>Huolestuttavaa on myös vaikutukset alueen kaivoille. Ei paljoa lohduta vakuuttelut että näytteitä kyllä otetaan. Entäs sitten jos kaivo saastuu, siinä olet yksin ongelmaksi kanssa. Tutkimustuloksia on raskasmetalleista jotka näin nostetaan esille ja vaaraksi ympäröivään luontoon ja sitä kautta myös ihmisille. Tuo arseeni puhuttaa todella paljon syöpää aiheuttavana aineena. Kaikkinainen pöly jota toiminnasta aiheutuu, kulkeutuu tuulen ja ilmavirran mukana lähiseutuun ja jopa kilometrien säteelle. Tämä tuli esiin mm. Hannu Luotosen luennossa Ilomantsissa 18.4.24. Marjastus, sienestys ja kotitarveviljely saadaan siis unohtaa. Erilaisilla vakuutteluilla ja tutkimustulos-väitteillä yritetään tätäkin asiaa vääntää haluamalleen suuntaa mutta "maalaisjärki" ohjaa epäilemään.</p> <p>Kaivoslain uudistuksen yhtenä tarkoituksena mainitaan myös ympäristönsuojelun tason parantaminen: Jonnekinhan ne myrkyt ja raskasmetallit joka tapauksessa päätyvät, tuskimpa ne kemiallisinkaan menetelmin ihan eliminoidaan. Ihmetyttää se kun ruuanpuhtaudesta ja luomutuotannosta puhutaan aina vain enemmän ja näitä arvostetaan ja yksityisen ihmisen osuutta asiaan korostetaan. Tarkkaan on säännöksin ja sanktioin määrätty miten Ilomantsissakin ihmisten tulee jätteensä käsitellä ja miten toimia.</p> <p>Nyt on suuri ristiriita siinä mitä seuraa kaivostoiminnan saastuttavasta vaikutuksesta ja mikä on mittakaava verrattuna yksityiseen kotitalouteen esim. Inhimilliset arvot unohtuvat: Kuntaamme mainostetaan mm. luonnonkauneudella, luonnonrauhalla, lepo- ja</p> <p>latautumispaikkana kiireen keskellä, kaunis ja kannatettava ajatus toteutuessaan ja toteutettavissa. Miten on täällä jo asuvien ihmisten kanssa, heidänkö vastaavat arvonsa ja tarpeensa voidaan noin vain mitätöidä. Niinkö?</p> <p>Valtiovalta on kovasti huolissaan Itä-Suomen tilanteesta ennen kaikkea venäjän epävarman käyttäytymisen takia. Tänne tulisi saada yrittäjyyttä ja työpaikkoja, asutusta jne. Samaa mieltä. Ei ehkä tällaista yrittäjyyttä joka tuo ehkä jonkinaikaa työllisyysvaikutusta mutta ei tämä pitkässä juoksussa ole tae mistään. Takeet siitä se antaa että jossain vaiheessa meillä ei ole mitään mainostaa. On aivan liian monta</p>	

Sisältö	Vastine
<p>esimerkkiä toimista mitä jää kun kaivostoiminta on ollut ja mennyttä. Ei koskaan ns. ennallistaminen tuo menetettyä takaisin.</p> <p>Kaivostoiminnalla Suomessa on maine-haitta joten ei tänne ole varmaankaan ryntäystä yrittämään tai vain lomailemaan vaikka kuinka ja miten mainostaisimme. "Hyvä kello kauas kuuluu, paha vielä kauemmas". Kyllä mahdolliset työllisyys ym. positiiviset vaikutukset jäänevät minimaalisiksi haittavaikutuksiin verrattuna.</p> <p>Toivomme asiaan paneutumisessa ottamaan huomioon näkymät pidemmälle tulevaisuuteen.</p>	
5 Yksityishenkilö, 26.4.2024	
<p>Suurin huoli herää luonnosta sekä alueen asukkaista. Olen itse henkilökohtaisesti asunut Kuittilassa 19 vuotta ja luonto on kaikessa monipuolisuudessaan minulle elintärkeä elementti enkä ole ainut alueen asukas kenellä on syvä luontosuhde. Mikäli Korvilansuolle sekä Kuittilaan tulee kaivostoimintaa jättää se luontoon syvät arvet.</p> <p>Kuittilan alueella on hyvin laajasti eri eläimiä: Jäniksiä, kettuja, karhuja, kyyhkyjä, teeriä, metsoja, lepakoita, sammakoita, tikkoja sekä monia muita mm on myös nähty alueella ilveksiä hirviä jne. Joka kevät olen nähnyt Kuittilassa yhden tai useamman karhun mutta 2023 keväänä pistin merkille että kairauksien aikaan Kuittilan karhut siirtyivät toisaalle. Tässä jo nähdään konkreettinen esimerkki miten kaivostoiminta sekä tutkimukset alueella vaikuttavat eläinten elämiseen.</p> <p>Kuittilassa myös pesii monet eläinlajit esim. rantakäärmeet ja paljon eri lintuja, mutta kairausten aikaan alueen luonto hiljeni havaintojeni mukaan. Metson soitimen "kiireisin" aika sijoittuu huhtikuun lopusta toukokuun alkuun. Useampana vuonna näihin aikoihin olen päässyt seuraamaan metson soidinmenoja Korvilansuon kuppeessa. Mahdollinen kaivostoiminta vaikuttaa erittäin negatiivisesti myös metsästyseen mikä on monelle alueen asukkaalle hyvin tärkeä harrastus. Monen vakituiset sienet sekä marjametsät jäävät kaavoitusalueen sisäpuolelle mikä on myös erittäin tärkeä harrastus monelle Lehtovaaran asukaalle. Puhumattakaan siitä miten paljon haittaa, harmia ja vaivaa siitä koituu mikäli joutuisimme luopumaan kotipaikastamme.</p> <p>Kuittila on toiminut itselleni yhdeksäntoista vuotta kotina, olen kasvanut täällä ja tämä on lapsuudenkotini. Paikalla ja ympäristöllä on siis aivan valtavasti tunnearvoa sekä alueen luonto on opettanut metsästäjäksi ja erästelijäksi. Enkä ole osannut kuvitellakkaan, että tulevaisuudessa tutut lapsuuden metsät leikkipaikat yms. eivät välttämättä olekaan enallaan eikä esiteltävissä jälkipolville.</p> <p>Lisätäkseen vielä eläimiin kohdistuvia haitta tekijöitä ja ilmiöitä. Lehtovaara on ollut minun elinaikanani aina melko hiljainen ja rauhallinen paikka, liikennettä ei ole kovin paljoa. Täällä on saanut niin ihmiset kuin eläimetkin olla omassa luonnonrauhassa. Mikäli täällä alkaa kaivostoiminta muuttavat alueen eläimet muualle mikä tuottaa laajemmin ongelmia mm. reviirikiistoja. Eivätkä muualle menneet eläimet välttämättä koskaan palaa tai alueelle ylipäätään muuta uusia eläimiä.</p> <p>Meluhaitta saattaa luoda isommankin "eläinkato" alueen sekä kaivostoiminnan myötä kasvava liikenne haittaa eläinten menoja kun ovat tottuneet että liikenne on harvaa. Todennäköisesti myös eläimiä jää ajoneuvojen alle mikäli liikenne määrät kasvavat.</p> <p>Ökonahon ja Pyynerseenahon välissä on luonnonsuojelualue. Kodistani on alueelle alle [tarkka etäisyys poistettu] kilometriä. Lähimmälle vaellusreitille on pihastamme alle [tarkka etäisyys poistettu] ja tontin pellon kulmasta reitille on vain [tarkka</p>	

Sisältö	Vastine
<p>etäisyys poistettu]. Keskellä peltoa on lähde josta me saamme käyttövetemme. Alueella menee myös monia puroja jotka laskevat jokiin ja sieltä järviin.</p> <p>Faktaahan on myöskin se että vaikka alue ennallistettaisiin ei se tule koskaan olemaan entisensä. Maisemat muuttuvat ja paikka on aivan erilainen kuin alunperin.</p>	